

Dan Gødning A/S
Møllebugtvej 9
7000 Fredericia

12-02-2016
Sags id.: 16/948
Sagsbehandler:
boho

Partshøring vedrørende udkast til afgørelse om overhængende fare for miljøskade

Fredericia Kommune vurderer, at der er overhængende fare for, at udslippet af urea til Lillebælt udgør en overhængende fare for en miljøskade, jf. miljøskadelovens § 11, jf. § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, nr. 1. Miljøskadeloven omhandler alene større forureninger.

Fredericia Kommune vurderer desuden, at Dan Gødning A/S skal anses som den ansvarlige for så vidt angår udslippet af urea, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73b, stk. 1 og 2.

Fredericia Kommune er herefter forpligtet til at træffe afgørelse herom med henblik på, at Miljøstyrelsen overtager sagsbehandlingen for så vidt angår den del af udslippet, som udgør en miljøskade.

Miljøstyrelsen er adressat for afgørelsen om, at der foreligger en overhængende fare for miljøskade, og der skal forud for, at der træffes afgørelse, sendes et udkast til Miljøstyrelsen med henblik på, at styrelsen afgiver en udtalelse. Fredericia Kommune vurderer imidlertid, at Nagro A/S og Dan Gødning A/S skal anses som parter i sagen, hvorfor der gennemføres en partshøring, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Fredericia Kommune vedlægger udkast til afgørelse om, at der er tale om en overhængende fare for miljøskade med henblik på Dan Gødning A/S' eventuelle bemærkninger.

Fredericia Kommune kan efter miljøbeskyttelseslovens § 73e, stk. 1, påbyde Dan Gødning A/S at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en overhængende fare for en miljøskade samt for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer eller lignende med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Fredericia Kommune skal anmode om, at Dan Gødning A/S som led i partshøringen giver oplysning om mængden af flydende gødning, der var i de kollapsede tanke på uheldstidspunktet. Dette bedes så vidt muligt dokumenteret gennem logbog, lageropgørelse, el.lign.

Fredericia Kommune skal endvidere henlede opmærksomheden på, at der ikke er tale om en overhængende fare for en miljøskade i miljøskadelovens forstand, hvis (1) den er forvoldt af tredjemand og er indtrådt til trods for, at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet, eller (2) den skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes Dan Gødning A/S' egne aktiviteter, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73f, stk. 3.

Det er Dan Gødning A/S, der skal godtgøre, at der foreligger en situation omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 73f, stk. 3. Dan Gødning A/S skal således inden den nedenfor fastsatte frist meddele Fredericia Kommune, hvis Dan Gødning A/S mener, at der foreligger en sådan situation.

Evt. bemærkninger til vedlagte udkast til afgørelse skal være modtaget af Fredericia Kommune **senest den 26. februar 2016.**

Afslutningsvist bemærkes, at det følger af miljøbeskyttelseslovens § 73c, 1. pkt., at den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade straks skal iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade, medmindre den ansvarlige kan godtgøre, at der foreligger en situation omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 73d, stk. 1, nr. 1 og 2. jf. miljøbeskyttelseslovens § 73d, stk. 2.

Partshøringen er sendt pr. mail til følgende adresser:

1. Direktør Sven Høgh Andersen – sha@dangodning.dk
2. Driftsleder Lars Ingersvang – li@dangodning.dk

Venlig hilsen

Henrik Melchior Olsen
Chefjurist

Til Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

12-02-2016
Sags id.: 16/948
Sagsbehandler:
boho

Udkast til afgørelse om overhængende fare for miljøskade i forbindelse med udslip af palmeolie og kvælstof til Lillebælt

1. Afgørelse

Udledning af op til 5.000 tons kvælstof (total N) til Lillebælt den 3. februar 2016 udgør en overhængende fare for, at en miljøskade på vand og natur vil indtræffe i nær fremtid.

Dan Gødning A/S, CVR-nr. 13495173, Møllebugtvej 9, 7000 Fredericia, anses som den ansvarlige operatør.

2. Sagsfremstilling

Onsdag den 3. februar 2016 udbrød der brand i tankanlæg på virksomhederne Nagro A/S og Dan Gødning A/S beliggende på Fredericia Havn. Som bilag 1-3 vedlægges virksomhedernes miljøgodkendelser.

Den politimæssige efterforskning er endnu ikke afsluttet, og den forventes at fortsætte i yderligere 3-6 måneder. Efter det foreløbigt oplyste startede uheldet med, at en stor tank med Urea (gødning bestående af hovedsageligt ureaammoniumnitrat indeholdende minimum 46% rent kvælstof) hos Dan Gødning A/S pludselig kollapsede og væltede ud over Strandvejen ganske tæt på kajkanten. Af ukendte årsager startede dette uheld 30 minutter efter en dominoeffekt, som udviklede sig til en storbrand. Branden bredte sig til tanke hos Nagro A/S, som indeholdt palmeolie (fritureolie).

I forbindelse med kuppet af den store tank løb store mængder Urea ud på veje og på havnen, hvorfra en del løb enten direkte i havnen eller via regnvandsledninger til Lillebælt.

En del af spildet og udslippet fra de kollapsede tanke er samlet op og suget op med slamsuger, mens store mængder er løbet ud i Lillebælt. Selvom det ikke er muligt at opgøre de præcise mængder af kvælstof, der som følge af uheldet er udledt til Lillebælt, er det muligt at fastslå det potentielle udslip.

Tank nr.	Produkt	Indholdsstoffer	Smeltepunkt	Samlet volumen (m ³)	Virksomhed
T3	PFAD (Palm fat acid desitilate)		40	2.266	Nagro
1,2,3	N18	Ureaammoniumnitrat (15798-77-5) 40-100% Ammoniumthiosulfat (7783-18-8/231982-0) 5-50% Urea (57-13-6/200-315-5) 0-10 % DG oplyser I alt 18 % Total N Vægtfylde: 1,10 kg/l		2.000	DG
7	N32	Ureaammoniumnitrat (15798-77-5) ca 100% DG oplyser 31,7 Total N Vægtfylde: 1,32 kg/l		10.000	DG
12	Tom				DG

Det samlede udslip kan beregnes:

Tanke 1, 2, 3 (N18):

Samlet vægt: 2.000 liter * 1000 liter/m³ * 1,1 kg/liter * 3(tanke) = 6.600 tons produkt.
Heraf er 18 % Total N, hvilket svarer til 1.188 tons Total N.

Tank 7 (N32):

Samlet vægt: 10.000 m³ * 1000 liter/m³ * 1,32 kg/l = 13.200 tons produkt.
Heraf er 31,7 % Total N, hvilket svarer til 4184 tons Total N.

Samlet udledt Total N for de fire tanke ved maksimal fyldning: 5300 tons Total N.

Ved korrektion til de reelle mængder (hemmeligt) som tankene indeholder, vil den maksimale mulige udledning være: **5.000 tons Total N.**

Det vurderes, at de til Lillebælt udledte mængder kan ligge mellem 5 - 90 % svarende til 250 – 4.500 tons Total N.

Omregning til PE af totale mængder:

1 PE = 4,4 kg Total N/år svarende til 12 g Total N/ døgn.

Antal PE (pr. døgn) = $5.000 \text{ tons Total N} \cdot 1000 \text{ kg/ton} / 0,012 \text{ kg} \cdot \text{Total N}$
Udledningen svarer til **416.666.667** PE.

Udover den direkte tilførsel af kvælstof til Lillebælt som følge af tankkollaps og deraf følgende udledning af 5000 tons flydende vandopløselig gødning vil der også være tilført en delmængde af gødningen til ubefæstede arealer. Hvor stor en mængde der er tilført ubefæstede arealer er ukendt. Da gødningen er vandopløselig vil denne trænge ned i jorden og det må formodes at nå grundvandet i området. Med baggrund i potentialekort vurderes det at grundvandets strømningsretning er mod Lillebælt. Det konstaterede spild af gødning kan give anledning til en længerevarende udsivning af kvælstofholdigt grundvand til Lillebælt og dermed en forøget kvælstof belastning af recipienten i en ukendt, men længere periode. Der er ikke drikkevandsinteresser i området og sker ingen indvinding af drikkevand.

Der er i området, hvor udledningen skete fortrinsvis ubefæstede arealer, og Fredericia Kommune ved, at væsketrykket har ”skyldet” biler ca. 50 meter op mod skråningen ved jernbanen, da tanken kollapsede. Kollapset har således udløst en form for ”flodbølge” af flydende gødning, efterfulgt af palmeolie, der skyller væk fra havneområdet, men efterfølgende vender da det rammer skråningen ved jernbanen for at skylle ned over havneområdet og mod Lillebælt. Der er må derfor være løbet en væsentlig del direkte i Lillebælt via overfladeafstrømning.

Yderligere er der løbet en del direkte i Lillebælt via regnvandssystemet (herunder vejafvanding) på Møllebugthavnen.

Fredericia Kommune foretog parallelt med fremsendelse af udkast til afgørelse til Miljøstyrelsen partshøring af Dan Gødning A/S og Nagro A/S. Udkastet til afgørelse var baseret på dialogen med virksomhederne indtil videre, og partshøringen blev foretaget parallelt med fremsendelsen til Miljøstyrelsen med henblik på at sikre størst mulig fremdrift i sagsbehandlingen.

Fredericia Kommune modtog den [dato] følgende bemærkninger til udkastet til afgørelse.

Fredericia Kommune sendte [dato] udkast til afgørelse til Miljøstyrelsen, og kommunen modtog [dato] Miljøstyrelsens udtalelse, som er lagt til grund for nærværende afgørelse.

3. Begrundelse

Det er Fredericia Kommunes vurdering, at der i forbindelse med uheldet Dan Gødning A/S og Nagro A/S på Fredericia Havn er udledt meget store mængder kvælstof (op til 5.000 tons rent kvælstof) direkte til Lillebælt, og at denne udledning har medført, at der er tilstrækkelig sandsynlighed for, at en miljøskade på vandmiljøet og natur vil indtræde i nær fremtid.

Udover det direkte spild til Lillebælt er en delmængde af gødningen udledt på ubefæstede arealer og som følge heraf er det sket en forurening af jorden. Endvidere må det forventes at en del af gødningen er og vil blive tilført det underliggende grundvand. Grundvandet har strømningsretning mod Lillebælt og kan dermed forårsage en længerevarende forurening af Lillebælt med kvælstof.

Det vurderes, at udledningen af de store mængder kvælstof vil betyde, at den økologiske tilstand i Lillebælt væsentligt forringes i en længere periode. Det vurderes endvidere, at tilstanden ikke vil blive genoprettet naturligt inden for et rimeligt tidsrum.

Det er således Fredericia Kommunes vurdering, at udledningen vil medføre en betydelig negativ påvirkning af den økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller det økologiske potentiale for vandforekomster, der er omfattet af miljømålsloven,

Det vurderes endvidere, at udledningen udgør en tilstrækkelig sandsynlighed for, at en miljøskade vil indtræffe på det store Natura2000 område syd for Fænø (område nr. 112) i nær fremtid. Det er allerede på nuværende tidspunkt konstateret, at næringsstofbelastning udgør en trussel mod kystlagunerne med kraftig algevækst til følge. En påvirkning som forventes kraftigt forværret af udledningen. Det vurderes, at den vil forhindre de marine naturtyper i at opnå den målsatte vandkvalitet, rig fauna og bundvegetation, som skal sikre fødegrundlaget for marsvin og de mange fuglearter, der har levested i området. Som det fremgår af Natura2000-planen for 2010-2015 skal områdets integritet sikres ved hjælp af bl.a. en lav næringsstofbelastning. Udledningen vil efter kommunens vurdering medføre en betydelig negativ påvirkning for opnåelse og opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for området.

Advokat Håkun Djurhuus har på Fredericia Kommunes vegne, ved brev af 17. februar 2016 til Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen att.: Specialkonsulent Søren Stig Andersen, fremsendt en kort og foreløbig redegørelse for betydningen af udledning af kvælstof i de anførte mængder, til recipienten. Brevet er udfærdiget på baggrund af en dialog med to professorer fra DCE, Aarhus Universitet.

Dan Gødning A/S har opnået miljøgodkendelse til driften af tankanlæggene, som indeholdt Urea, og Dan Gødning A/S drev og kontrollerede tankanlæggene. Dan Gødning A/S var desuden ansvarlig for driften af tankanlæggene, som indeholdt Urea.

4. Hjemmelsgrundlag

Afgørelsen træffes i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 73f, stk. 1, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73a og miljøskadelovens § 7, stk. 1, § 8, stk. 1 og § 11, samt miljøbeskyttelseslovens § 73b, stk. 1 og 2.

Miljøstyrelsen er adressat for afgørelsen, mens Dan Gødning A/S skal underrettes samtidig hermed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73h, stk. 1, samt § 4, nr. 45, i bekendtgørelse nr. 1254 af 28. oktober 2013 om delegation af miljøministerens beføjelser i lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love til Miljøstyrelsen.

Udkast til afgørelse har været forelagt Miljøstyrelsen, jf. § 1 i Bekendtgørelse nr. 1460 af 7. december 2015 om indhentelse af udtalelse om miljøskade m.v.

Afgørelsen offentliggøres på Fredericia Kommunes hjemmeside, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73h, stk. 2.

5. Klage- og søgsmålsvejledning

Afgørelsen kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73h, stk. 4.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder fra modtagelsen af afgørelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

6. Bilag

Bilag 1: Revurdering af miljøgodkendelse af 16. december 2014 til produktion af op til 100.000 tons flydende gødning samt oplag af råvarer og færdigvarer med et samlet oplag på maksimum 65.000 tons hos Dan Gødning A/S, Møllebugtvej 7, 9 og 11.

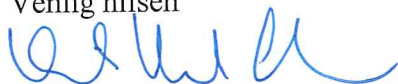
Bilag 2: Miljøgodkendelse af 10. december 2002 til udvidelse af lagerkapaciteten for Nagro A/S beliggende Møllebugtvej 7 på Fredericia Havn, matr.nr. 3910ø, Fredericia Stadsjorder, Fredericia.

Bilag 3: Miljøgodkendelse af 13. juli 1999 af anlæg for oplagring og blanding af foderfedt beliggende på matr.nr. 3910ø, Fredericia Stadsjorder, Fredericia med adressen Møllebugtvej 7, 7000 Fredericia.

Udkast til afgørelse er fremsendt pr. mail til følgende adresser:

1. Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen – mst@mst.dk
2. Kontorchef Peter Østergaard Have – pst@mst.dk
3. Specialkonsulent Søren Stig Andersen – sosan@mst.dk

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Henrik Melchior Olsen'.

Henrik Melchior Olsen
Chefjurist